

Ömer EKMEKÇİ

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku

Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Esra YİĞİT

Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku

Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

BİREYSEL İŞ HUKUKU

İÇİNDEKİLER

DÖRDÜNCÜ BASIYA ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII

BİRİNCİ BÖLÜM BİREYSEL İŞ HUKUKUNA GİRİŞ

§ 1. İŞ HUKUKUNDAKİ KURALLARIN HUKUKİ NİTELİĞİ ...	1
I. Genel Olarak.....	1
II. Emredici Kurallar.....	1
III. Tamamlayıcı Kurallar	3
IV. Ancak Toplu İş Sözleşmesiyle İşçi Aleyhine Aksi Kararlaştırılabilir Kurallar.....	4
§ 2. 4857 SAYILI İŞ KANUNU'NUN KAPSAMI.....	5
I. Genel Olarak.....	5
II. Türk Borçlar Kanunu ve İş Kanunları İlişkisi	5
III. İş Kanunu'nun Kapsamının Dışında Kalan İşler, İşyerleri, Kişiler ve İstisnalar	6
1. Deniz taşıma işleri.....	6
2. Hava taşıma işleri	7
3. Tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerleri.....	8
4. Tarımla ilgili yapı işleri	9
5. Evlerde hısımlar arasında yapılan el sanatları işleri	9

6. Ev hizmetleri.....	9
7. Çıraklar.....	10
8. Sporcular	10
9. Rehabilité edilenler.....	16
10. Esnaf ve sanatkar işyerleri	16
11. Basın İş Kanunu kapsamına giren gazeteciler	18
12. Konut kapıcılarının durumu.....	20

İKİNCİ BÖLÜM TEMEL KAVRAMLAR

§ 3. İŞ SÖZLEŞMESİ	23
I. İş Sözleşmesinin Tanımı ve Unsurları	23
1. Tanımı.....	23
2. Unsurları.....	23
a. Bir işin görülmesi	23
b. İşin ancak ücret karşılığında görülmesi	24
c. İşin bağımlı olarak görülmesi.....	25
d. Ücret ve bağımlılık unsuru çerçevesinde iş sözleşmesinin diğer sözleşmelerle mukayesesi.....	31
II. İş Sözleşmesinin Tarafları.....	34
1. İşçi tarafı.....	34
2. İşveren tarafı.....	35
a. Kavram.....	35
b. İşverenin belirlenmesinde tüzel kişilik perdesinin aralanması, birlikte istihdam ve organik bağ ölçütleri	37
3. İşçi benzeri kavramlar	45
a. Genel olarak.....	45
b. Aday çırak ve çırak	45
c. Stajyer.....	46

d. Çırac ve stajyere ödenecek ücret.....	47
III. İş Sözleşmesinin Özellikleri	48
1. Karşılıklı borç doğurması.....	48
2. Sürekli borç ilişkisi kurması.....	49
3. Özel hukuk sözleşmesi olması.....	49
4. İşçinin kişiliğine bağlı bir ilişki kurması	49
5. En az bir tarafının gerçek kişi olması.....	49
IV. İş Sözleşmesinin Şekli.....	50
1. Şekil serbestisi.....	50
2. Yazılı şeklin sözleşmenin türünün belirlenmesi için aranması	51
3. Yazılı şekilde yapılması gereken sözleşmeler ve hükümler	51
4. İş sözleşmesinin yazılı yapılmadığı hallerde işçiye yazılı belge verilmesi.....	52
V. İş Sözleşmesinin Türleri.....	52
1. Belirsiz süreli-belirli süreli iş sözleşmeleri.....	52
a. Tanım	52
b. Koşulları	54
aa. Yazılı olması.....	54
bb. Sözleşmede sürenin belirlenmesi	55
aaa. Sürenin somut olarak belirlenmesi	55
bbb. İşin niteliğine veya amaca göre belirleme...55	
ccc. Sürelendirme imkanı veren objektif nedenler	57
cc. Zincirleme iş sözleşmeleri.....	60
dd. Kanun gereği zincirleme yapılabilen iş sözleşmeleri.....	62
c. Belirli-belirsiz süreli iş sözleşmesi ayrımının sınırları.....	65
2. Tam süreli-kısmi süreli iş sözleşmeleri.....	65
a. Klasik kısmi süreli iş sözleşmeleri	65

b. Çağrı üzerine çalışma esasına dayalı kısmi süreli iş sözleşmesi.....	67
aa. Tanım.....	67
bb. Çağrı üzerine çalışmada süreler.....	68
aaa. İşçinin toplam çalışma süresinin kararlaştırılması	68
bbb. İşçinin çağrı süresinin kararlaştırılması	68
ccc. İşçinin çağrıldığı gündeki çalışma süresinin kararlaştırılması	69
cc. Çağrı üzerine çalışma süresinin aşılması	69
c. Ayrım yasağı ve orantılı ödeme.....	69
VI. Takım Sözleşmesi ve Takım Sözleşmesiyle Oluşturulan İş Sözleşmeleri.....	70
VII. İş Sözleşmesinde Deneme Süresi Kararlaştırılması.....	71
1. Tanımı.....	71
2. Deneme süresinin açıkça kararlaştırılması	72
3. İş sözleşmesinin türünün önemli olmaması	73
4. Deneme süresinin uzunluğu.....	74
5. Aralı çalışmalarda deneme süresi kararlaştırılması	75
6. İşyerinin devri halinde deneme süresi	76
7. Deneme süresi kararlaştırılmasının sonuçları.....	77
a. Deneme süresinde tarafların karşılıklı hak ve borçları ile iş sözleşmesinin feshi.....	77
b. Deneme süresinin işçinin kıdemine dahil olması	78
c. Deneme süresinin ceza koşulu ve eğitim giderlerinin istenmesi ile ilişkisi	79
VIII. İşyeri Dışından Çalışmaya İlişkin Atipik Çalışma Türleri ..	80
1. Evden çalışma.....	80
a. Genel olarak.....	80
b. Evden çalışma ilişkisinde çalışma koşullarının bildirilmesi.....	80
c. Evden çalışmada işçinin borçları	81
d. Evden çalışmada malzeme ve iş araçları.....	81

e. Evden çalışmada işverenin borçları.....	81
f. Evden çalışma ilişkisinin sona ermesi	82
2. Uzaktan çalışma.....	82
a. Tanımı.....	82
b. Uzaktan çalışmaya ilişkin iş sözleşmesi.....	82
c. Uzaktan çalışmada çalışma ortamının düzenlenmesi, malzeme ve iş araçlarının temini	83
d. Uzaktan çalışmanın yapılamayacağı işler.....	83
e. Uzaktan çalışmaya geçiş	84
f. Uzaktan çalışmada verilerin korunması	84
g. Uzaktan çalışmada iş sağlığı ve güvenliği.....	84
§ 4. İŞVEREN VEKİLİ	85
I. Tanımı.....	85
II. Unsurları.....	85
1. İşveren adına hareket etmek.....	85
2. Yönetim görevine sahip olmak.....	85
III. Hükümleri.....	86
1. İşveren ile işveren vekili arasındaki ilişki	86
2. İşveren vekilinin işlem ve eylemlerinin sonuçları	86
a. Hukuki sorumluluk yönünden.....	86
b. Cezai sorumluluk yönünden.....	87
aa. İdari para cezalarından sorumluluk.....	87
bb. Suç oluşturan fiillerden sorumluluk	88
IV. Diğer Kanunlardaki İşveren Vekili Tanımları	88
§ 5. İŞYERİ KAVRAMI.....	90
I. Tanımı.....	90
II. Kapsamı.....	91
1. Asıl işyeri	91
2. İşyerine bağlı yerler.....	91
a. Nitelik yönünden bağlılık.....	92
b. Yönetim yönünden bağlılık.....	93

3. Eklentiler	96
4. Araçlar.....	96
§ 6. ÇALIŞMA KOŞULLARI KAVRAMI VE ÇALIŞMA KOŞULLARINDA DEĞİŞİKLİK	97
I. Çalışma Koşulu ve İşyeri Uygulaması.....	97
II. Çalışma Koşullarında Esaslı Değişiklik	99
1. Esaslı değişiklik kavramı	99
2. Çalışma koşullarında esaslı değişiklik için uyulması gereken usul	107
a. Değişiklik teklifinin işçiye yazılı olarak bildirilmesi.....	107
b. İşçiye süre tanınması ve yazılı olarak kabul	107
c. Esaslı değişiklik ve geçerli nedenle fesih ilişkisi	109
3. Değişikliğin Kanuna uygun olarak yapılmaması	112
4. Tarafların anlaşarak çalışma koşullarını değiştirmesi imkanı	113
a. Tarafların anlaşması.....	113
b. Değişikliğin geleceğe yönelik olması	114

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İŞYERİNDE BİR BAŞKA İŞVERENDEN HİZMET ALINMASI

§ 7. ASIL İŞVEREN-ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ.....	115
I. Genel Olarak.....	115
II. Tanımı.....	116
III. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Kurucu Koşulları.....	117
1. Birden fazla işverenin bulunması	117
2. Bir işverenin diğer işverenin işyerinde görülen işi/ işleri alması ve işin orada görülmesi.....	121

3.	Alınan işin işyerindeki mal veya hizmet üretimine ilişkin bir iş olması	131
4.	İşi alan işverenin işçilerini sadece işyerinde aldığı işte çalıştırması	136
5.	Asıl işverenle alt işveren arasındaki sözleşmenin belirleyici olmaması.....	139
6.	Alınan işin umuma yönelik olarak gerçekleştirilmemesi.....	139
IV.	Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Hukuka Uygunluk Koşulları ve Sınırlamalar.....	142
1.	Alt işverene verilebilecek işlere ilişkin sınırlama.....	142
a.	İşyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işler	143
b.	Asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler.....	147
2.	Alt işverenin o işte çalıştıracağı işçilere ilişkin sınırlama	152
3.	İşin verileceği alt işverene ilişkin sınırlama	154
4.	İlişkinin işçi kiralama görünümünde olması.....	154
5.	Kanuna aykırılık oluşturabilecek diğer haller	155
V.	Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Kurulması.....	156
1.	Alt işverenlik sözleşmesi yapılması	156
a.	Sözleşmenin şekli	156
b.	Sözleşmenin içeriği.....	157
2.	İşyerinin tescili ve asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bildirimi.....	158
a.	Alt işverenin iş aldığı işyerinin tescili	158
b.	Kayıt dışı alt işveren işyerlerinin tescil işlemleri	159
VI.	Kurulan Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin İncelenmesi ve Sonucu.....	159
1.	İnceleme usulü	159

2. İnceleme sonucu asıl işveren-alt işveren ilişkisinin muvazaalı olduğunun tespit edilmesi	161
VII. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Hükümleri.....	162
1. İlişkinin hukuka uygun olması halinde	162
2. İlişkinin hukuka uygun olması halinde taraflar arasındaki rücu ilişkisi	165
3. İlişkinin hukuka aykırı olması halinde	169
VIII. Kamudaki Alt İşverenlik İlişkilerine İlişkin Düzenlemeler	171
IX. Asıl İşverenin Alt İşveren Üzerindeki Kontrol Yetkisi ve Yükümlülüğü.....	176
§ 8. GEÇİCİ (ÖDÜNÇ) İŞ İLİŞKİSİ.....	180
I. Genel Olarak.....	180
II. Özel İstihdam Büroları Aracılığıyla Geçici İş İlişkisi.....	180
III. Konuya İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararı	181
IV. Geçici İş İlişkisinin Benzer Müesseselerle Karşılaştırılması	186
1. Geçici iş ilişkisi ile iş aracılığının karşılaştırılması	186
2. Geçici iş ilişkisinin asıl işveren – alt işveren ilişkisi ile karşılaştırılması.....	187
V. Özel İstihdam Büroları Aracılığıyla Geçici İş İlişkisinin Kurulması	189
1. Özel istihdam bürosunun geçici iş ilişkisi kurma yetkisi	189
2. Özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisinin kurulabileceği haller	190
a. Doğum/evlat edinme izinleri, kısmi süreli çalışma, askerlik ve diğer askı halleri.....	190
aa. Doğum/evlat edinme izinleri ve ebeveynlerin kısmi süreli çalışması.....	190
bb. Askerlik.....	191
cc. İş sözleşmesinin askıda kaldığı diğer haller	191
b. Mevsimlik tarım işleri	192
c. Ev hizmetleri.....	192

d. İşletmenin günlük işlerinden sayılmayan ve aralıklı olarak gördürülen işler	192
e. İş sağlığı ve güvenliği bakımından acil olan işler ve zorlayıcı nedenler.....	193
f. İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin öngörülemeyen şekilde artması.....	193
g. Mevsimlik işler hariç dönemsellik arz eden iş artışları.....	194
VI. Geçici İş İlişkisine İlişkin Sınırlamalar	195
1. Süre yönünden sınırlama.....	195
2. İşçi sayısı yönünden sınırlama.....	196
VII. Özel İstihdam Bürosu Aracılığıyla Geçici İş İlişkisi Kurma Yasakları	197
1. Aynı iş için tekrar geçici iş ilişkisi kurma yasağı	197
2. Toplu işçi çıkarılan işyerlerinde geçici iş ilişkisi yasağı	199
3. Kamu kurumlarında geçici iş ilişkisi yasağı.....	199
4. Yeraltında maden çıkarılan işyerlerinde geçici iş ilişkisi yasağı.....	199
5. Grev ve lokavt esnasında geçici iş ilişkisi yasağı	200
6. İş sözleşmesi feshedilen işçi ile geçici iş ilişkisi kurma yasağı.....	200
VIII. Geçici İş İlişkisinin Hükümleri	201
1. Özel istihdam bürosu ile geçici işçi arasındaki ilişki	201
a. Büro ile işçi arasındaki iş sözleşmesinin türü	202
b. İşçinin rızası ve bilgilendirilmesi	205
c. Büronun işçiye ödeyeceği ücretin değişkenliği ve eşitlik ilkesi	205
aa. Geçici işçiye ödenecek ücretin değişkenliği	205
bb. Geçici işçiye ödenecek ücret ve eşitlik ilkesi....	205
2. Özel istihdam bürosu ile geçici işveren arasındaki ilişki	209
3. Geçici işveren ile geçici işçi arasındaki ilişki	211

a. Geçici işverenin yönetim hakkı	211
b. Geçici işverenin açık pozisyonları bildirme ve belge saklama yükümlülüğü	211
c. Geçici işverenin eşit davranma borcu	212
d. Geçici işverenin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri	213
e. Geçici işverenin ücret ödemelerini kontrol etme yükümlülüğü	214
IX. Özel İstihdam Bürosu Aracılığıyla Geçici İş İlişkisinin Hukuka Aykırılığı	216
1. Hukuka aykırılık halleri.....	216
a. Kanunda belirtilen haller dışında geçici iş ilişkisi kurulması	216
b. Özel istihdam bürosunun yetkisi olmaksızın geçici iş ilişkisi kurulması.....	216
aa. Büronun baştan itibaren yetki sahibi olmaması	216
bb. Büronun yetkisinin iptal edilmesi.....	216
c. Geçici iş ilişkisinde süre sınırına uyulmaması.....	217
d. İşçi sayısındaki sınırlamanın aşılması.....	217
e. Geçici iş ilişkisi kurma yasaklarına aykırılık	218
2. Hukuka aykırılığın sonuçları.....	218
a. Geçici iş ilişkisinin geçersizliği.....	218
b. İdari para cezası	219
X. Geçici İş İlişkisinin Sona Ermesi.....	219
XI. Holding veya Aynı Şirketler Topluluğu İçinde Kurulan Geçici İş İlişkisi	220

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFININ
DEĞİŞMESİ

§ 9. İŞYERİNİN DEVRİ.....	223
I. Genel Olarak.....	223
II. İşyerinin Devri Kavramı	224
III. İşyeri Devrinin Hükümleri.....	231
1. İş sözleşmesinin yeni işverene geçmesi.....	231
2. İşçinin kıdem süresinin devam etmesi.....	232
3. İşçinin işlemiş ve işleyecek haklarından sorumluluk ..	233
a. Devir tarihinden önce ödenmesi gereken borçlar ..	233
b. Devir tarihinden sonra doğan borçlar	233
c. İş sözleşmesinin sona ermesine bağlı haklar.....	234
IV. İşyeri Devri ve Tarafların Fesih Hakkı	235
V. İşçinin Değişen Alt İşverenler Yanında Çalışmaya Devam Etmesi	237
§ 10. ŞİRKETİN BÖLÜNMESİ, BİRLEŞMESİ VE TÜR DEĞİŞTİRMESİNİN İŞ İLİŞKİLERİNE ETKİSİ	240
I. Genel Olarak.....	240
II. Türk Ticaret Kanunu'ndaki Düzenleme	240
§ 11. İŞ SÖZLEŞMESİNİN DEVRİ.....	249
I. Genel Olarak.....	249
II. İş Sözleşmesinin Devri ve İşyerinin Devri.....	249
III. İş Sözleşmesinin Devri İçin İşçinin Rızasının Gerekmesi. 251	
1. Rızanın yazılı olması	251
2. Rızanın alınma zamanı.....	252
3. Devir sözleşmesi yapılması	253
IV. İş Sözleşmesinin Devrinin Hükümleri	253
1. İş sözleşmesinin devralana geçmesi.....	253
2. İşçinin kıdem süresinin devam etmesi.....	254

3. İşçinin işlemiş ve işleyecek haklarından sorumluluk ... 254

BEŞİNCİ BÖLÜM İŞVERENİN İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ

§ 12. ENGELLİ İŞÇİ İSTİHDAMI	257
I. Genel Olarak.....	257
II. Yükümlülük Bakımından Engelli Kavramı	258
III. Yükümlülüğün Kapsamı.....	258
IV. İstihdam Edilecek İşçilerin Temini	262
V. Engelli İşçilerin Çalıştırılacağı İşler ve Kısmi Süreli İstihdam.....	263
VI. Yükümlülüğe Aykırılığın Yaptırımını.....	264
VII. Engelli İşçi Bakımından Geçerli Neden	265
§ 13. ASKERLİK VEYA KANUNİ ÖDEV SEBEBİYLE İŞTEN AYRILANLARLA İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	267
I. Genel Olarak.....	267
II. Şartları	267
1. İşçinin askerlik/kanuni ödev nedeniyle işten ayrılmış olması.....	267
2. İşçinin talepte bulunması.....	268
3. İşyerinde boş yer bulunması.....	268
III. Yaptırım	268
§ 14. İŞTEN MALULEN AYRILANLAR İLE İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	270
I. Genel Olarak.....	270
II. Şartları	270
1. İşçinin çalışırken malul hale gelmesi.....	270
2. İşçinin malullük sebebiyle işten ayrılması.....	270

3. İşçinin maluliyetinin ortadan kalkması	270
4. İşyerinde boş yer bulunması	270
5. İşçinin talepte bulunması	271
III. Yaptırım	271
§ 15. TOPLU İŞÇİ ÇIKARMA KAPSAMINDA İŞ SÖZLEŞMESİ SONA ERENLERİN İŞE ALINMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ	272
I. Genel Olarak	272
II. Şartları	272
1. İşverenin toplu işçi çıkarma yoluna gitmiş olması	272
2. Altı aylık sürenin geçmemiş olması	272
3. İşçi alma ihtiyacının doğması	272
III. Yaptırım	272

ALTINCI BÖLÜM İŞÇİ VE İŞVERENİN İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN BELİRLİ BORÇLARI

§ 16. İŞVERENİN BORÇLARI	275
I. Ücret Ödeme Borcu	275
1. Ücret kavramı	275
2. Ücretin belirlenmesinde esaslar	278
3. Ücret ekleri	280
a. İkramiye	280
b. Prim	281
c. Kardan/cirodan pay alma (temettü) ve jestiyon	281
d. Prim ve benzeri nitelikteki ödemelerin ödeme tarihinde fiilen çalışma koşuluna bağlanması	282
4. Ücretin ödenme yeri	283
5. Ücretin ödenme zamanı	285

6. Ücretin avans olarak ödenmesi	286
7. Ücretin ödenmemesi nedeniyle işçinin çalışmama hakkı.....	288
a. Çalışmama hakkının kullanılmasının koşulları.....	288
b. Çalışmama hakkının kullanılması.....	289
c. Çalışmama hakkı ve haklı nedenle fesih ilişkisi.....	291
8. Asgari ücret.....	291
a. Kapsamı.....	291
b. Tanımı.....	292
c. Asgari ücretin belirlenmesi	293
aa. Komisyonun yapısı.....	293
bb. Asgari ücretin belirlenmesine ilişkin ilke ve esaslar.....	294
cc. Asgari ücretin yürürlüğe girmesi.....	294
9. Ücretin yabancı para olarak ödenmesine ilişkin esaslar	295
a. Genel olarak.....	295
b. Yasağın kapsamı.....	297
c. İstisnalar	297
10. Ücret garanti fonu.....	300
a. Ücret garanti fonunun tanımı ve kaynakları.....	300
b. Ücret garanti fonundan yararlanma şartları.....	300
aa. İşverenin ödeme güçlüğüne düşmesi.....	301
bb. 4447 sayılı Kanun kapsamında en az bir gün çalışmış olma.....	301
cc. Alacağın zamanaşımına uğramamış ücret alacağı olması	302
dd. Kuruma başvuru.....	303
c. Fondan karşılanacak ücrete dair sınırlamalar	303
aa. Ücretin temel ücret olması	303
bb. Ücretin günlük kazanç üst sınırına tabi olması.....	304
cc. Ödemenin fon kaynaklarıyla sınırlı olması.....	304

	dd. Fondan karşılanacak ücretin ilişkin olduğu süre sınırlaması.....	305
	d. İşçinin fondan birden fazla kez yararlanması	305
	e. Kurumun işverene rücuu.....	305
	f. Ödemenin yapılması ve bildirilmesi.....	306
II.	İşçiyi Koruma ve Gözetme Borcu	306
	1. Genel olarak.....	306
	2. İşçinin kişiliğini koruma yükümlülüğü.....	307
	a. İşçinin kişiliğinin korunması ve işyeri düzeni	307
	b. İşverenin işçinin kişisel verilerini koruma borcu ...	308
	aa. Kişisel veri.....	309
	aaa. Gerçek kişiye ait olma	309
	bbb. Kişiyi belirleme veya belirlenebilir kılma	309
	ccc. Her türlü bilgi.....	310
	bb. Özel nitelikli kişisel veri	310
	cc. Kişisel verilerin işlenmesi.....	311
	dd. Veri sorumlusu.....	311
	ee. Veri işleyen.....	312
	ff. Kişisel verilerin işlenmesinde temel ilkeler.....	312
	aaa. Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.....	312
	bbb. Doğru ve gerektiğinde güncel olma	313
	ccc. Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme	313
	ddd. İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü Olma	313
	eee. İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme	314
	gg. İşverenin kişisel verileri koruma borcundan doğan bazı yükümlülükleri.....	314
	aaa. Aydınlatma yükümlülüğü	314
	bbb. Teknik ve idari tedbirler alma yükümlülüğü.....	317
	hh. İşçinin kişisel verilerinin işlenmesinde hukuka uygunluk nedenleri	318

ii. İşçinin kişisel verilerinin açık rıza ile işlenmesi	320
aaa. Açık rızanın geçerlilik şartları.....	320
bbb. Açık rızanın içeriği.....	324
ccc. Açık Rızanın Şekli	325
ddd. İşçiden açık rızanın alınacağı zaman	325
eee. Rızanın geri alınması	326
jj. Veri işlemenin Kanunda açıkça öngörülmesi:	
Özlük dosyası	327
aaa. Özlük dosyasının içeriği.....	327
bbb. Özlük dosyasının ilkeleri.....	328
kk. İşçinin özel nitelikli kişisel verilerinin işlenmesi	329
aaa. Özel nitelikli verilerin işçinin açık rızası ile işlenmesi.....	330
bbb. Özel nitelikli verilerin işçinin açık rızası olmaksızın işlenmesi	330
ll. İşçinin kişisel verilerinin hukuka aykırı şekilde işlenmesinin sonuçları.....	332
aaa. Genel olarak.....	332
bbb. İşçinin bilgi alma hakkı	333
ccc. İşçinin işverene başvurması	334
ddd. İşçinin işvereni Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na şikayet etme hakkı.....	334
eee. İşçinin tazminat talebi	335
fff. İşçinin iş sözleşmesini haklı nedenle fesih hakkı.....	335
ggg. İdari para cezaları	336
hhh. Kişilik hakkına dair koruyucu davalar	337
iii. Türk Ceza Kanunundaki düzenlemeler	337
c. İşçinin tacize karşı korunması.....	338
aa. İşçinin psikolojik taciz (mobbing)'e karşı korunması	339
aaa. Psikolojik tacizin tanımı ve amacı.....	339
bbb. Psikolojik tacizin unsurları	343
ccc. Psikolojik tacizin ispatı	347

bb. İşçinin cinsel tacize karşı korunması.....	351
aaa. aaa. Cinsel tacizin tanımı.....	351
bbb. Cinsel tacizin ispatı.....	353
d. Tacize uğramış işçiler için önlem alma yükümlülüğü.....	355
e. İşçinin kişiliğinin korunması borcuna aykırılık halinde işçinin hakları.....	357
aa. İşçinin iş sözleşmesini haklı nedenle feshetme hakkı.....	357
aaa. Tacizde bulunan işveren ise.....	357
bbb. Tacizde bulunan işveren dışında biri ise..	359
bb. Maddi-manevi tazminat hakkı.....	359
cc. Kişilik hakkının korunmasına ilişkin davalar.	360
dd. Türk Ceza Kanunu bakımından değerlendirme	360
3. İşverenin iş sağlığı ve güvenliğini sağlama yükümü.....	361
a. Genel olarak.....	361
b. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri alma yükümlülüğü.....	363
c. İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verme yükümlülüğü	363
aa. Genel olarak.....	363
bb. Eğitimin türleri.....	364
aaa. İşe başlama eğitimi	365
bbb. Temel eğitim.....	365
cc. Eğitimin uzaktan verilmesi.....	367
dd. Eğitimi verebilecek kişi ve kuruluşlar	367
ee. Eğitimin belgelendirilmesi	368
d. İşçinin bilgilendirilmesi yükümlülüğü.....	368
e. Risk değerlendirmesi yapma/yaptırma yükümlülüğü.....	369
aa. Genel olarak.....	369
bb. Risk değerlendirmesi yapabilecek kişiler.....	370
cc. Risk değerlendirmesinin aşamaları	370
dd. Risk değerlendirmesinin yenilenmesi.....	370

ee. Risk değerlendirmesi yapılmaması halinde işin durdurulması.....	371
f. İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturma yükümlülüğü	371
aa. Kurul oluřturma yükümlülüğünün şartları.....	371
bb. Kurulun üyeleri.....	373
cc. Kurulun görev ve yetkileri.....	373
dd. Kurulun toplanması.....	374
g. Personel görevlendirme yükümlülüğü	374
aa. İş güvenliği uzmanı bulundurma yükümlülüğü	375
bb. İşyeri hekimi ve diğer personel bulundurma yükümlülüğü	378
4. İşverenin sorumluluğu.....	381
a. Hukuki sorumluluk	381
b. Cezai sorumluluk	382
III. Ayrımcılık Yapmama ve Eşit Davranma Yükümlülüğü	382
1. Genel olarak.....	382
2. Yükümlülüğün kapsamı.....	383
a. 4857 sayılı İş Kanunu bakımından	383
aa. Ayrımlılığın yaptırımını	385
aaa. İdari para cezası	385
bbb. Yoksun kalınan haklar ve tazminat	385
ccc. Haklı nedenle fesih hakkı.....	389
bb. İspat	389
b. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu bakımından.....	389
aa. Kapsamı.....	389
bb. Ayrımlı haklı kılan nedenler	390
cc. İspat	391
dd. İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na başvuru ..	392
c. Türk Ceza Kanunu bakımından.....	394
§ 17. İŞÇİNİN BORÇLARI.....	395
I. Özen ve Sadakat Borcu	395

1. Genel olarak.....	395
2. Özen borcunun kapsamı.....	395
3. Sadakat borcu	396
4. Sır saklama yükümü	399
II. İş Sözleşmesi Sona Erdikten Sonra Rekabet Yasağı Kararlaştırılması.....	400
1. Genel olarak.....	400
2. Rekabet yasağı sözleşmesinin koşulları ve kapsamı.....	401
a. İşçinin fiil ehliyetine sahip olması	401
b. Sözleşmenin yazılı yapılması	401
c. Rekabet yasağı kararlaştırılabilecek işçinin nitelikleri	401
d. Rekabet yasağının kapsamı.....	403
3. Rekabet yasağının sınırlanması	403
4. Hakimin rekabet yasağı sözleşmesini değerlendirmesi	405
5. Rekabet yasağı sözleşmesinin bağlayıcılığı bakımından iş sözleşmesinin sona erme nedeni	407
6. Rekabet yasağına aykırılığın hükümleri.....	408
7. Rekabet yasağının sona ermesi	409

YEDİNCİ BÖLÜM
İŞ SÖZLEŞMESİNDE CEZA
KOŞULU VE ÇALIŞMA TAAHHÜDÜ
KARARLAŞTIRILMASI

§ 18. İŞ SÖZLEŞMESİNDE CEZA KOŞULU KARARLAŞTIRILMASI.....	411
I. Ceza Koşulunun Hukuki Niteliği ve Unsurları	411
II. Ceza Koşulunun Türleri	413
III. İş Sözleşmesinde Ceza Koşulu Kararlaştırılmasına İlişkin Sınırlamalar	414

1. Kural: Salt işçi aleyhine ceza koşulu kararlaştırma yasağı.....	414
2. İstisna: Salt işçi aleyhine ceza koşulu kararlaştırılabilecek haller.....	416
3. Belirli/belirsiz süreli iş sözleşmelerinde ceza koşulu kararlaştırılması.....	417
4. Ceza koşulu talebinde çalışılan süre/çalışılmayan süre indirimi.....	420
5. Ceza koşulunun fahiş görülmesi.....	420
6. Ceza koşulu talebinde iş sözleşmesinin sona erme nedeni.....	421
§ 19. EĞİTİM VEYA TRANSFER MASRAFI KARŞILIĞI ÇALIŞMA TAAHHÜDÜ KARARLAŞTIRILMASI.....	423
I. Belirli Bir Süre Çalışma Taahhüdü İçeren Hükümlerin Geçerliliği.....	423
1. Kural.....	423
2. İstisna: Mevzuatta eğitim giderlerinin işverence karşılanacağına düzenlendiği haller.....	424
II. Geri Almanın Açıkça Kararlaştırılması.....	425
III. Talep Edilebilecek Harcamalar ve Giderler.....	426
IV. Kararlaştırılabilecek Zorunlu Hizmet Süresi.....	428
V. Geri Ödeme Yükümlülüğünün Doğmasında İş Sözleşmesinin Sona Erme Nedeni.....	429
VI. Geri Ödenecek Miktarın Belirlenmesinde Çalışılan/Çalışılmayan Süre İndirimi.....	429

SEKİZİNCİ BÖLÜM İŞ SÜRELERİNİN DÜZENLENMESİ

§ 20. İŞ SÜRESİ.....	433
I. İş Süresi Kavramı.....	433
II. Farazi İş Süreleri.....	433

1.	İşçinin işe hazır halde beklediği süre.....	434
2.	Yer ve sualtına inip çıkmak için geçen süre.....	434
3.	Emzirme izni süresi.....	435
4.	Yolda geçen süreler.....	435
a.	Çalışmak üzere gönderme halinde.....	435
b.	Çalışılacak yere birlikte taşıma süresi.....	436
5.	İşverenin talimatıyla gönderme halinde asıl işini yapmaksızın geçen süre.....	437
6.	İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde geçen süre.....	437
7.	Çocuk ve genç işçilere ilişkin özel haller.....	437
8.	İş sağlığı ve güvenliği kurulunun toplantısında geçen süre.....	438
III.	İş Süresinden Sayılmayan Haller.....	438
1.	Sosyal yardım amacıyla işyerine götürülme süresi.....	438
2.	Ara dinlenmesi süresi.....	438
3.	İşe hazırlık süreleri.....	438
4.	İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri dışındaki eğitimlerde geçen süre.....	439
IV.	İş Süresinin Uzunluğu ve Dağılımı.....	440
V.	Günlük Azami İş Süresi Sınırı.....	441
VI.	Denkleştirme Çalışması.....	443
§ 21. FAZLA ÇALIŞMA VE FAZLA SÜRELERLE ÇALIŞMA.....		445
I.	Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Kavramları.....	445
II.	Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışmanın Karşılığı.....	447
1.	Para olarak ödenmesi.....	447
2.	İzin olarak verilmesi.....	448
3.	Fazla çalışma ücretinin asıl ücrete dahil edilmesi.....	449
III.	Fazla Çalışma Yasakları.....	451
1.	Fazla çalışma yapılamayacak işler.....	451
2.	Fazla çalışma yaptırılmayacak işçiler.....	451
IV.	Fazla Çalışmanın Nedenleri ve Koşulları.....	452

1. Olağan fazla çalışma	452
a. Nedeni.....	452
b. İşçinin rızası ve rızanın geri alınması.....	453
c. Fazla çalışmanın azami süresi	453
d. Ücret.....	455
2. Zorunlu fazla çalışma	455
a. Nedeni.....	455
b. İşçinin çalışma zorunluluğu	455
c. Fazla çalışmanın azami süresi	456
d. Ücret.....	456
3. Olağanüstü fazla çalışma	456
a. Nedeni.....	456
b. Fazla çalışma talebi	457
c. Çalışma ve çalıştırma zorunluluğu	457
d. Fazla çalışmanın azami süresi	457
e. Ücret.....	457
V. Fazla Çalışmanın ve Alacağıın Belirlenmesi.....	457
1. İşçinin fazla çalışma yapmadığına dair ilişkin yazılı beyanının alınması.....	458
2. Ücret bordroları çerçevesinde belirleme.....	460
3. İşyeri kayıtları ve benzeri nitelikteki yazılı deliller	467
4. Tanık beyanlarının değerlendirilmesi.....	470
5. Hayatın olağan akışına aykırı iddialar.....	474
6. Üst düzey yöneticilerin fazla çalışma iddiası	474
7. Üç vardiya çalışılan işyerlerinde fazla çalışma iddiası..	476
8. Hesaplanan fazla çalışma ücretinden indirim yapılması.....	477
§ 22. TELAFİ ÇALIŞMASI	480
I. Genel Olarak.....	480
II. Telafi Çalışması Kavramı	482
III. Telafi Çalışmasının Koşulları	483

1. Telafi çalışması yapılabilecek nedenler	483
2. Telafi ettirilecek sürenin tamamen tatil edilmesi veya önemli ölçüde altında çalışılması	486
3. Telafi çalışmasının işçiye bildirilmesi	487
IV. Telafi Çalışmasının Sınırlanması	488
1. Telafi çalışmasının dört ay içinde yaptırılması	488
2. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılmaması	489
3. Telafi çalışmasının günde üç saati geçmemesi	491
V. Telafi Çalışmasının Hükümleri	491
1. Telafi çalışmasının ücreti	491
2. Kanuna aykırı telafi çalışması uygulanmasının hukuki yaptırımını	492

DOKUZUNCU BÖLÜM İZİNLER VE DİNLENME SÜRELERİ

§ 23. ARA DİNLENMESİ	493
I. Ara Dinlenmesi Kavramı ve Süresi	493
II. Ara Dinlenmesinin Kullandırılması	494
III. Ara Dinlenmesinin Çalışma Süresinden Sayılmaması	496
§ 24. HAFTA TATİLİ	498
I. Genel Olarak	498
II. Hafta Tatiline Hak Kazanma	498
III. Hafta Tatilinin Kullandırılması	499
IV. Hafta Tatili Ücreti	500
§ 25. ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER	502
I. Ulusal Bayram ve Genel Tatil Sayılan Günler	502
II. İşçinin Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerinde Çalışması	503
III. Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günü Ücreti	504
§ 26. YILLIK ÜCRETLİ İZİN	506

I.	Genel Olarak.....	506
II.	Yıllık Ücretli İzne Hak Kazanma Koşulları	506
	1. İşçinin en az bir yıl çalışması.....	506
	2. Aynı işverenin yanında aralı olarak geçen süreler	508
	3. Alt işverenler değişmesine rağmen aynı işyerinde çalışma	509
	4. Yıllık ücretli izin bakımından çalışılmış gibi sayılan haller.....	510
	5. Yıllık ücretli izin bakımından çalışılmış sayılmayan haller.....	511
	6. Mevsimlik işlerde yıllık ücretli izin.....	512
III.	Yıllık İzin Süreleri ve İznin Uygulanması	515
	1. Yıllık izin süreleri.....	515
	2. İznin uygulanması.....	517
	a. İzin kurulu.....	517
	b. İznin kullanılma zamanı.....	518
	c. İznin bölünerek kullandırılması	521
	d. Yıllık ücretli izinde çalışma yasağı	522
	e. İznin toplu kullandırılması	523
	f. İzin süresine ilişkin ücretin peşin ödenmesi.....	524
IV.	İznin Paraya Çevrilmesi	524
	1. İş sözleşmesi devam ederken	524
	2. İş sözleşmesi sona erdiğinde	526
V.	Fazladan Kullandırılan İznin Parasal Karşılığının Talep Edilmesi	527
VI.	İşçinin Yıllık Ücretli İzin Kullandığının Belgelenmesi.....	527
VII.	Hayatın Olağan Akışına Aykırı Yıllık Ücretli İzin Alacağı İddiaları	528
VIII.	Yıllık İzin Alacağı İçin Tespit Davası Açılabilmesi.....	529
§ 27. ÜCRETSİZ İZİNLER		530
I.	Genel Olarak.....	530

II.	Mevzuatta Düzenlenen Ücretsiz İzin Halleri.....	530
1.	Ücretsiz analık izni.....	530
2.	Ücretsiz gebelik izni.....	531
III.	Tarafların Anlaşmasına Dayanan Ücretsiz İzin.....	532
§ 28.	İŞ KANUNUNDAKİ MAZERET İZİNLERİ	536
I.	İzinlerin Niteliği ve Kullanımı.....	536
II.	Mazeret İzni Süreleri	536
1.	Evlenme izni	536
2.	Evlat edinme izni	536
3.	Ölüm izni.....	536
4.	Doğum izni	537
5.	Engelli veya süreğen hastalığı olan çocuk nedeniyle izin.....	537
§ 29.	ANALIK DURUMU VE EVLAT EDİNME İLE İLGİLİ İZİNLER.....	538
I.	Kapsamı.....	538
II.	Kadın İşçinin Durumunu Bildirme Yükümlülüğü	539
III.	İzinlerin İşverenin Kabulüne Bağlı Olmaması	540
IV.	İzinler	540
1.	Muayene izni	540
2.	Doğum izni	541
a.	Kadın işçinin (toplam 16 hafta) ücretli doğum izni kullanması	541
b.	Annenin vefatı nedeniyle babanın izin kullanması	542
3.	Evlat edinme izni	543
4.	Toplam 16 haftalık iznin bitiminden sonra alternatif izinler.....	543
a.	Altı aya kadar ücretsiz izin.....	543
b.	Yarım çalışma izni	545
aa.	İznin kullanımı	545
bb.	İşçinin haklarının yarım çalışmaya bağlı olarak azaltılması	547

cc. Yarım çalışma ödeneğine hak kazanılması	547
5. Süt izni	548
6. Kısmi süreli çalışmaya geçiş hakkı (ebeveyn izni)	548

ONUNCU BÖLÜM

İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARDA ZAMANAŞIMI VE FAİZ

§ 30. İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARDA ZAMANAŞIMI	553
I. Zamanaşımına İlişkin Usul ve Esaslar	553
II. İş Sözleşmesinden Doğan Alacaklarda Zamanaşımı.....	555
1. Beş yıllık zamanaşımı süresine tabi olan alacaklar	555
2. On yıllık zamanaşımı süresine tabi olan alacaklar	557
III. Zamanaşımının Başlangıcı	558
IV. Zamanaşımı Süresinin Değiştirilememesi ve Zamanaşımından Önceden Vazgeçilememesi	560
V. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde Zamanaşımının Uygulanması	561
§ 31. İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARDA FAİZ..	563
I. Faiz Uygulamasında Taleple Bağlılık	563
1. Faizin talebe bağlı olması	563
2. Faizin türü bakımından taleple bağlılık	563
3. Faizin başlangıç tarihi bakımından taleple bağlılık.....	565
II. Faizin Başlangıç Tarihinin Hükümde Gösterilmesi Zorunluluğu	565
III. Temerrüt Tarihinin Belirlenmesi.....	566
1. Temel esaslar.....	566
2. İhtar ile temerrüdün özellikleri.....	566
3. Arabulucuya başvuru ve temerrüt.....	569

IV. İşçilik Alacaklarının Türüne Göre Temerrüt Tarihinin Belirlenmesi.....	569
1. Ücret alacaklarında.....	569
2. Kıdem tazminatında.....	570
3. İhbar tazminatında	572
4. İş kazası veya meslek hastalığından doğan maddi- manevi tazminat taleplerinde	572
V. Uygulanacak Faiz Oranı.....	572
1. Ücret alacakları yönünden	572
2. Kıdem tazminatı yönünden	575
3. Diğer işçilik alacakları yönünden	576
4. Yabancı para borcu yönünden	576

ON BİRİNCİ BÖLÜM İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ VE SONUÇLARI

§ 32. İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	577
I. Genel Olarak.....	577
II. İş Sözleşmesinin Ölümle Sona Ermesi.....	577
1. İşçinin ölümü	577
2. İşverenin ölümü.....	578
III. Belirli Süreli İş Sözleşmesinin Süresinin Dolması ile Sona Ermesi	579
IV. Belirli Süreli İş Sözleşmesinin Süresinin Bitiminden Önce Feshi	580
1. Genel olarak.....	580
2. Belirli süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haksız feshi.....	580
a. Bakiye süreye ilişkin ücret tutarında tazminat	581
b. Tazminattan indirilecek tutarlar	584

aa. İşçinin tasarruf ettiği miktar	584
bb. İşçinin başka bir işten elde ettiği gelir	584
cc. İşçinin kazanmaktan kasten kaçındığı miktar	585
dd. İndirim şekli	586
c. Haksız fesih tazminatı	588
d. İşçinin ceza koşulu ile bakiye süre ücret tutarındaki tazminatı birlikte talep etmesi	589
3. Belirli süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından haksız feshi	590
V. İş Sözleşmesinin Karşılıklı Anlaşmayla Sona Ermesi	590
VI. Belirsiz Süreli İş Sözleşmesinin Fesih Bildirimi (Olağan Fesih) Yoluyla Sona Ermesi	594
1. Genel olarak	594
2. Fesih bildiriminin içeriği ve niteliği	594
3. Fesih bildirimi süreleri	597
a. Fesih bildirimi sürelerinin uzunluğu	597
b. Feshi bildirimi sürelerinin artırılması	598
4. Fesih bildirimi süresinin işleme ve hükümleri	599
a. Karşılıklı hak ve borçların devamı	599
b. Yeni iş arama izni verilmesi	600
c. Askı halinin ortaya çıkması	602
d. İhbar süresinin bölünememesi	603
e. Sözleşmenin sona ermesi	603
5. Peşin ödeme yoluyla fesih	603
6. Feshin usulsüz yapılması ve ihbar tazminatı	605
a. Feshin usulsüz yapılması	605
b. İhbar tazminatı, niteliği ve miktarı	605
7. Fesih hakkının kötüye kullanılması (kötüniyet tazminatı)	606
§ 33. İŞ GÜVENCESİ	609
I. İş Güvencesinin Temeli	609
II. İş Güvencesine Tabi Olmanın Koşulları	611

1. İş sözleşmesinin belirsiz süreli olması.....	611
2. İş sözleşmesinin işverence feshedilmesi	612
3. Tabi olunan kanuna ilişkin koşul.....	613
4. İşçi sayısına ilişkin koşul	614
5. Altı aylık kıdem koşulu	619
6. Belirli düzeyde işveren vekili olmamak	623
a. İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekilleri	624
b. İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekilinin yardımcıları.....	624
c. Bir işyerini yönetip de işçi alma çıkarma yetkisi bulunan işveren vekilleri.....	630
III. İstisna: İş Güvencesine Tabi Olmayan İşçilerin (Sendikal) İşe İade Davası Açabilmesi.....	633
IV. Feshin Geçerli Nedene Dayanması.....	634
1. Genel olarak.....	634
2. İşçiye ilişkin geçerli nedenler	635
a. İşçinin yetersizliğinden kaynaklanan geçerli nedenler	636
b. İşçinin davranışlarından kaynaklanan geçerli nedenler	637
3. İşin, işyerinin, işletmenin gereklerinden kaynaklanan geçerli nedenler	650
4. İşçinin savunmasının alınması	654
5. Feshin son çare olması ilkesi.....	657
6. İşletmesel karar-işveren kararı alınması	664
V. Fesih Bildiriminin Yazılı Yapılması	665
VI. Fesih Nedeninin Açık ve Kesin Olarak Bildirilmesi.....	665
VII. İşverenin Gösterdiği Fesih Nedeniyle Bağlı Olması	666
VIII. Geçerli Nedenle Fesih Hakkını Kullanma Süresi	667
§ 34. TOPLU İŞÇİ ÇIKARMA.....	669
I. Genel Olarak.....	669

II.	Toplu İşçi Çıkarma Kavramı	669
1.	İş sözleşmesinin belirli sebeplerle feshi.....	669
2.	Belirli sayıda işçinin iş sözleşmesinin feshi.....	669
3.	İş sözleşmelerinin belirli bir zaman aralığında feshedilmesi	670
III.	Toplu İşçi Çıkarma Usulü	670
1.	İşKur'a bildirim.....	670
2.	Sendika temsilcisine bildirim ve görüşme.....	671
IV.	Toplu İşçi Çıkarmanın Hükümleri	671
1.	Fesihlerin hüküm doğurması.....	671
2.	Yeni işçi alma yasağı.....	672
V.	Toplu İşçi Çıkarma Sayılmayan Haller	672
1.	İşyerinin daimi kapatılması.....	672
2.	Mevsim ve kampanya işleri	672
VI.	Toplu İşçi Çıkarma Usulüne Aykırılık	673
§ 35.	FESHE İTİRAZ VE USULÜ (İŞE İADE DAVASI).....	675
I.	Feshin Geçerli Nedene Dayanmadığı İddiası ve İşe İade Talebi.....	675
II.	Dava Şartı Olarak Arabulucuya Başvurulması.....	675
III.	Tarafların İşe İade Konusunda Arabulucuda Anlaşmaları veya Anlaşmamaları.....	676
1.	Tarafların arabulucuda işçinin işe başlatılması konusunda anlaşmaları ve anlaşmanın zorunlu içeriği	676
2.	Tarafların arabulucuda işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları	681
3.	Tarafların arabulucuda işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları halinde iş sözleşmesinin sona erme tarihinin belirlenmesi.....	682
4.	Asıl işveren-alt işveren ilişkisinde işe iade talebiyle arabulucuya başvuru.....	684
IV.	Arabuluculuk Sürecinde Anlaşma Olmaması ve Dava Açılması	687

V.	Arabulucuya Başvurulmaksızın Dava Açılması.....	688
VI.	Davanın Görülmesi	689
	1. İspat yükü.....	689
	2. Davanın ivedilikle sonuçlandırılması.....	689
VII.	Dava Devam Ederken İşçinin İşe Davet Edilmesi.....	689
VIII.	Mahkemenin Kararı	692
	1. Mahkemenin feshin geçerli olduğuna karar vermesi....	692
	2. Mahkemenin feshin geçersiz olduğuna karar vermesi .	692
IX.	Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde İşe İade.....	697
X.	Kararın İstinaf Edilmesi	699
XI.	Karar Kesinleştikten Sonraki Süreç.....	700
	1. İşçinin işe başlamak üzere başvuruda bulunması	700
	2. İşverenin işçiyi işe başlatması.....	702
	a. İşçinin davet edilmesi.....	702
	b. Davetin usulüne uygun olması.....	703
	c. İşçinin işe başvurduğu tarihte başka bir yerde çalışması	707
	d. İşçinin işe başlatılması halinde karşılıklı alacak durumu	707
	e. Usulüne uygun davete rağmen işçinin gelmemesi .	707
	3. İşverenin işçiyi işe başlatmaması.....	708
	4. Dört aylık sürenin işçinin kıdemine dahil edilmesi.....	710
	5. İşe İade Süreci Tamamlanmadan İşçinin Vefatı	711
XII.	İşçinin İşe Başlatılması Halinde İş Sözleşmesinin Durumu	711
XIII.	Aksine Anlaşmaların Geçersizliği.....	711
XIV.	İşe İade Hükümünün İcrası.....	713
XV.	İşe İade Davası ve Diğer İşçilik Alacaklarına İlişkin Davalar Arasındaki İlişki.....	716
XVI.	İşe İade Davasının Diğer İşçilik Alacaklarına Etkisi	717
§ 36. İŞ SÖZLEŞMESİNİN HAKLI NEDENLE FESHİ.....		720

I.	Genel Olarak.....	720
II.	İş Sözleşmesinin Feshi İhbarla Sona Ermesiyle Haklı Nedenle Feshin Karşılaştırılması.....	720
III.	Haklı Fesih Nedenleri.....	721
1.	İşçi için haklı fesih nedeni sayılan haller	721
a.	Sağlık nedenleri.....	721
aa.	Görülen işin işçinin sağlığı veya yaşayışı için tehlikeli olması.....	721
bb.	İşçinin görüştüğü işverenin veya iş arkadaşlarının hastalanması.....	728
b.	Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri.....	728
aa.	İşverenin işçiyi yanıltması.....	728
bb.	İşverenin işçinin veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna yönelik söz ve davranışları veya işçiye cinsel tacizde bulunması.....	729
cc.	İşverenin işçiye veya ailesi üyelerinden birine sataşması, suça sürüklemesi, şeref ve haysiyetine yönelik asılsız isnadlarda bulunması	731
dd.	İşçinin uğradığı tacize karşı gerekli önlemlerin alınmaması.....	733
ee.	İşçinin ücretinin eksik ödenmesi veya ödenmemesi.....	735
ff.	Yapılan işe göre ücret kararlaştırılması halinde eksik ödeme veya çalışma şartlarının uygulanmaması.....	736
c.	Zorlayıcı sebepler.....	738
d.	Diğer mevzuattaki düzenlemeler	738
aa.	6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca iş sözleşmesinin iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmaması nedeniyle feshi.....	738
bb.	6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu uyarınca iş sözleşmesinin kanun dışı lokavt nedeniyle feshi	739
2.	İşveren için haklı fesih nedeni sayılan haller	739

-
- a. Sağlık nedenleri..... 739
- aa. İşçinin özensiz hayat şekliinden kaynaklanan sağlık nedeniyle devamsızlığı..... 739
- bb. İşçinin tedavi edilemeyecek hastalığa tutulması..... 740
- cc. İşçinin kusurlu hastalık dışında kalan sağlık nedenleriyle devamsızlığı.....741
- dd. Sağlık nedeniyle devamsızlıkta işçinin savunmasının alınması konusu..... 743
- b. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri..... 744
- aa. İşçinin işvereni yanıltması..... 744
- bb. İşçinin şeref ve namusa dokunacak sözler sarf etmesi yahut şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması 746
- cc. İşçinin işverenin bir başka işçisine cinsel tacizde bulunması..... 750
- dd. İşçinin sataşması.....751
- ee. İşçinin işyerine sarhoş yahut uyuşturucu madde almış olarak gelmesi ya da işyerinde bu maddeleri kullanması..... 753
- ff. İşçinin doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları 755
- gg. İşçinin hapsi gerektiren bir suç işyerinde işlemesi..... 760
- hh. İşçinin izinsiz ve mazeretsiz devamsızlıkta bulunması..... 760
- ii. İşçinin hatırlatıldığı halde görevini yapmamakta direnmesi..... 764
- jj. İşçinin kusuruyla işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, zarar vermesi 766
- c. Zorlayıcı sebepler..... 768
- d. İşçinin gözaltına alınması veya tutuklanmasına dayalı devamsızlığı..... 770
- e. Diğer mevzuattaki düzenlemeler..... 771
- aa. İş sözleşmesinin yasa dışı grev nedeniyle feshi 771

bb. İşçinin yasal grev ve lokavt halinde başka işverenin yanında çalışması.....	771
3. Haklı nedenle fesih hakkını kullanma süresi	771
a. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerlerine dayalı fesihlerde hak düşümü süresi ..	771
b. Diğer haklı nedenle fesih hallerinde hak düşümü süresi.....	776
§ 37. İŞ SÖZLEŞMESİNİ FESİH HAKKININ SINIRLANDIRILMASI.....	777
I. Genel Olarak.....	777
II. Sınırlandırmanın İçeriği.....	777
1. İşveren bakımından	777
a. Fesih sebepleri bakımından sınırlama.....	777
b. Fesih usulü bakımından sınırlama	779
2. İşçi bakımından	781
§ 38. KIDEM TAZMİNATI.....	783
I. Kıdem Tazminatının Gelişimi.....	783
II. Kıdem Tazminatına Hak Kazanma Koşulları.....	784
1. İşçinin bir yıllık kıdem süresini doldurması.....	784
2. İş sözleşmesinin belirli nedenlerle sona ermesi.....	785
a. İş sözleşmesinin işverence feshi.....	785
aa. İşK. md. 25/II dışında kalan nedenlerle fesih .	785
bb. İş sözleşmesinin yasa dışı grev nedeniyle feshi	786
cc. İşçinin yasal grev ve lokavt halinde başka işverenin yanında çalışması.....	786
dd. İş sözleşmesinin işverence feshedilmiş sayılması	787
b. İş sözleşmesinin işçi tarafından feshi	787
aa. İş sözleşmesinin İşK. md. 24 uyarınca feshi	787
bb. İş sözleşmesinin iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmaması nedeniyle feshi.....	787
cc. İş sözleşmesinin kanun dışı lokavt nedeniyle feshi.....	788

dd. İş sözleşmesinin muvazzaf askerlik nedeniyle feshi.....	788
ee. İş sözleşmesinin Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan aylık veya toptan ödeme almak amacıyla feshedilmesi	790
ff. İş sözleşmesinin emeklilik aylığı için yaş koşulu dışındaki koşulların tamamlanması nedeniyle feshi.....	792
gg. Kadın işçinin evlilik tarihinden itibaren bir yıl içerisinde iş sözleşmesini feshetmesi	795
hh. Profesyonel sendika yöneticisinin iş sözleşmesini feshetmesi.....	798
c. Fesih dışındaki sona erme halleri	800
aa. İşçinin vefat etmesi	800
bb. Belirli süreli iş sözleşmesinin süresinin bitimiyle sona ermesi.....	800
cc. İşçilikten memuriyete geçiş	801
3. Kıdem tazminatına münhasır fesih nedenlerinin bildirilmesi.....	802
4. Kıdem süresinin hesaplanması	806
a. Aynı işverenin işyerlerinde geçen süreler	806
b. Aynı işyerinde farklı işverenler nezdinde geçen süreler	807
c. Aynı işverenin yanında fasılalı olarak geçen süreler	807
d. Kamuda farklı işverenler yanında geçen süreler	811
e. Kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışan işçilerin kıdem süresinin hesaplanması.....	812
f. Mevsimlik işlerde çalışan işçilerin kıdem süresinin hesaplanması	813
g. 4857 sayılı İş Kanunu'nun kapsamına yeni alınan işçilerin kıdem süresinin hesaplanması.....	814
5. Kıdeme dahil edilmeyen süreler	814
III. Kıdem Tazminatının Miktarı ve Hesaplanması	816

1. Miktarı	816
2. Hesaba esas ücret.....	816
3. Kıdem tazminatının tavanı.....	818
4. Kıdem tazminatına ilişkin düzenlemenin emredici niteliğinin değerlendirilmesi.....	820
a. 1475 sayılı İşK. md. 14'te sayılan haller dışında kıdem tazminatı ödeneceğinin kararlaştırılmasının değerlendirilmesi.....	820
b. Tavan sınırlaması aşılarak kıdem tazminatı ödenmesinin değerlendirilmesi	821
c. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu yönünden değerlendirme	827
IV. Kıdem Tazminatından Sorumluluk.....	828
1. Kıdem tazminatının alacaklısı ve borçlusunu	828
2. İşyerinin devri ve intikali halinde sorumluluk.....	828
V. Kıdem Tazminatı Fonu	829
§ 39. İBRANAME	835
I. Genel Olarak.....	835
II. Geçerlilik Koşulları	835
1. Şekil koşulu.....	836
2. Düzenlenme tarihi koşulu.....	836
3. Alacak türleri ve miktarlarının belirtilmesi koşulu.....	836
4. Eksiksiz ve banka aracılığıyla ödeme koşulu	837
III. Geçerlilik Koşullarını Taşımayan Belgeler	838
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	841